

My kind en Christelike Onderwys

Vooraf

- **Doel van die byeenkoms**
 - Koppe bymekaarsit oor beste manier om Christelike onderwys vir ons kinders te verseker
 - Teen die agtergrond van die veranderde situasie in ons die onderwys
- **Inleiding met gesprek**
- **Aangebied deur PCO**
- **In samewerking met Totius-Akademie**

➤ 2018-06-14.

Waarom “Christelike” onderwys?

- Eenheid oor wat kind in huis leer en by skool leer
- Behels alle vakke en alle aktiwiteite van die skool
- Meer as skool ‘van Christene’
- Vir ouers van reformatoriese/gereformeerde oortuiging geld die ...
 - Doopbelofte: *In hierdie leer van die saligheid (self) te onderrig én te laat onderrig.*

Grondwetlike raamwerk

- **Ons land se Grondwet maak voorsiening vir drie tipes skole**
 - **Openbare skole (“Staatskole”)**
 - **Onafhanklike skole (“Privaatskole”)**
 - **Tuisonderwys**
- **Ons gaan netnou kyk na elk van die drie in die lig van veranderde omstandighede**
- **Daar is verdere wetlike raamwerke**
 - **SA Skolewet**
 - **“Rights and responsibilities of independent schools”**
 - **Hofuitsprake**

Veranderde situasie in die onderwys

Onderwys in SA het oor die algemeen baie verander
(Afgelope 50 jaar, 20 jaar, 10 jaar, 5 jaar)

1. **Standaard het gedaal** (met hier en daar uitskieters)
2. **Boeliegedrag** (Afknoery)
3. **Opleiding van onderwysers**
4. **Dissipline**
5. **Gebroke huisgesinne**
6. **Ontkerstening**
7. **Politieke druk, veral ten opsigte van Afrikaansmedium openbare skole**
... later hieroor meer

Openbare skole

Geleenthede

Meer as 90% van alle leerders

Goedkoper (behalwe sommige ou Model C-skole)

Reg op toelating

Gewoonlik relatief naby aan ouerhuis

Uitdagings

Ouers het baie beperkte seggenskap

Geen Christelike onderwys

Moedertaal-onderrig

Standaarde

Groot klasse

Openbare skole

In praktyk is moedertaalonderrig nie gewaarborg nie:

- Afrikaanse openbare skole is onder druk (bv. uitspraak van Gautengse LUK Panyaza Lesufi in Nov. 2017 – SA kan nie enkelmediumskole bekostig nie; Uitspraak tov Hoërskool Overvaal en verdere aksies
- Onderwyswysigingswetsontwerp wil magte van Beheerliggame drasties inkort – staatskole ipv gemeenskapskole: taalbeleid, aanstelling van onderwysers nou in hande van politici
- Dat daar nie eers vir een Afrikaansmedium-Universiteit voorsiening gemaak sal word nie, was 15 jaar gelede as bangmaakstorie afgemaak. Waarom sal die regering voorsiening maak vir Afrikaansmedium skole? (Tsv bepalings in die land se grondwet).
- Politieke druk druis in teen Grondwet, Onderwyswet en internasionale riglyne oor moedertaalonderwys (UNESCO en EU) ... selfs tendens by uitsprake van Grondwethof (vgl. UV)

Openbare skole

Geleenthede

Meer as 90% van alle leerders

Goedkoper (behalwe sommige ou Model C-skole)

Reg op toelating

Gewoonlik relatief naby aan ouerhuis

Uitdagings

Ouers het baie beperkte seggenskap

Geen Christelike onderwys

Moedertaal-onderrig

Standaarde

Groot klasse

Kompetisie-gedrewenheid

Veral ou Model C-skole

Posisionering van kinders vir sportspanne, sosiale leierskapsposisies – soms selfs deur middel van geldelike bydraes

Top 10 en die najaag van punte, besondere druk op leerders

Tuisskoling

- Voor 1800 was dit die standaard en was skole die uitsondering
- In SA wettig
- Ouers moet self hulle kinders onderrig
- Geweldige groei in Suid-Afrika (geskat 100 000)
- Eie betrokkenheid
 - Tuisstudie
 - Tuisskool
- Pestalozzi Trust
<http://pestalozzi.org/web2/af/>

Tuissskoling

Geleenthede

CHRISTELIKE ONDERWYS moontlik
Goedkoper
Baie moontlikhede vir innovering
Veiligste van die drie opsie
Bevorder selfwerkzaamheid by kind
Leer sosialiseer oor portuurgroepe heen
Werk dikwels goed vir leerders met 'n
bepaalde leerprobleem/-agterstand

Uitdagings

Een van die ouers moet genoeg tyd hê
Verborgte koste
Leerstof dikwels nie SA georiënteerd nie
Standaard dikwels laer as ander
modelle
Sosialisering kan 'n problem wees
Dit werk nie vir alle ouers en leerders nie

Tuisskoling

Baie briljante leiers en presteerders
het tuisskoling ontvang (veral in laer grade)

► Famous Homeschoolers: 28 People that Did (and Do) Great Things

<https://www.thsc.org/28-famous-homeschoolers/>

Onafhanklike skole

➤ Groei teen geweldige pas in Suid-Afrika

➤ Redes:

- Weens die staat se gebrek om voldoende kwaliteit onderwys te verskaf
- Godsdienstige redes

➤ Groot verskeidenheid

- Kerkskole (Roomse, Anglikaanse)
- Besighede (Curro)
- Verenigings van ouers wat dieselfde glo (VCHO-skole en ICO-skole)
- Klem op Afrikaner-selfbeskikking (BCVO, Solidariteitsbeweging se SOS-inisiatief)

➤ Kan aansoek doen om staatsubsidie

- Dan ekstra vereistes, bykomende papierwerk
- Subsidie is maar karig
- In Noordwes-Provinsie in praktyk geen opsie nie

Onafhanklike skole

- Groei teen geweldige pas in Suid-Afrika
- Groot verskeidenheid
- Kan aansoek doen om staatsubsidie
- **Kontraktuele onderwys**
- **Twee statutêre vereistes:**
 - **Registrasie**
 - **Akkreditasie**

Onafhanklike skole

Geleenthede

CHRISTELIKE ONDERWYS moontlik

Geleentheid vir innovering

Veiligheid

Uitsoek-onderwysers

Individuele aandag (Relatief klein klasse)

Uitdagings

Bekostigbaarheid

Indien skool onder 50 leerders het

Pasop vir ...

Onafhanklike skole

11 – Minimum aantal leerders per klas om onderwyser vergelykbare salaris met openbare skole te betaal, skoolgeld op redelike vlak te hou en ander verpligtinge soos onderhoud van skoolgebou na te kom.

15 – Optimum aantal leerders per klas. Kan onderwyser selfs beter as openbare skool vergoed.

20 – Kan gebruik maak van 'n tutor/assistent in elke klas naas die onderwyser, veral by Graad 1-3.

25 – Verdeel die klas in twee, elk met 'n eie onderwyser.

Onafhanklike skole

Daar is verskeie inisiatiewe vir Christelike privaat onderwys in Afrikaans in SA

- Tans in Potchefstroom net Totius-Akademie deel van een van die inisiatiewe
- Privaatskole in Potchefstroom – meestal Engels, sommige spesifiek charismaties

BCVO (Beweging vir Christelik-volkseie skole)

- VCO-skole in Potchefstroom nie van die grond af kom nie
- 41 skole geaffilieer, ongeveer 2 100 leerders
- Reformatoriese grondslag
- Meer spesifieke klem Afrikanergeskiedenis en historiese geloftes

Kyk: <http://www.bcvo.co.za/>

Onafhanklike skole

ICO (Instituut vir Christelike Onderwys)

- Bestaan sedert 1981 – vroeër bekend as ARSO
- Bevordering van Christelike onderwys in die algemeen
 - Kursusse
 - Handboeke
 - Pretoria ongeveer 4 skole
 - Pietersburg/Polokwane
 - Rustenburg
 - Nelspruit
 - Bellville
 - Bronkhorstspuit
 - Potchefstroom
 - Onlangs Wolmaransstad
 - Ens. Ens.

Kyk: <http://www.ico.org.za/>

Onafhanklike onderwys

Akademie Reformatoriese Opleiding en Studies (Aros)

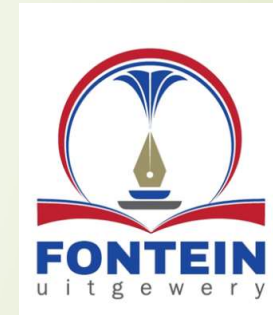
- Onderwysersopleiding (meer as 1000)
- 'n Afrikaanse tersiêre instelling

Kyk: <https://www.aros.ac.za/>

Fontein Uitgewery

- Publiseer Christelike skoolhandboeke
- Gesamentlike aksie van ICO en AROS

Kyk:
<https://www.fonteinuitgewery.co.za/>

Onafhanklike onderwys

Solidariteit beweging

- **Skoleondersteuningsentrum (SOS)**
 - Tans deel van Solidariteit Helpende Hand
 - Word eie eenheid onder die Beweging
 - Kyk na die daarstelling van Afrikaanse Christelike skole
- **Akademia**
 - Tensiêre opleiding
 - Beplan 'n kampus in Pretoria (2023?)
 - Wil uitgroeï tot 'n privaat Afrikaanse (Christelike) Universiteit
- **Soltech**
 - Tegniese opleiding

Onafhanklike onderwys

Curro-skole

- Curro het tans 47 000 leerlinge in hulle skole
- Vul 'n bepaalde leemte tov kwaliteit onderwys van kleuter tot matriek
- 'n Genoteerde maatskappy op JSE - winsbejag, PSG se inisiatief
- Dien ander nismark as wat ons wil – nie spesifiek Afrikaans en Christelik nie
- Naaste skool is in Klerksdorp

Stadio

- Privaat Tersiêre onderwys (“Multiversity”)

Onafhanklike onderwys

Meer spesifiek oor **Totius-Akademie**

- **Prospektus beskikbaar**
- **Lede van Beheerraad beskikbaar vir navrae**

Visie

**Ons streef daarna om
die voorkeur-laerskool (laerskool van eerste keuse)
in Potchefstroom te wees**

Missie

**Ons wil ons visie bereik deur as onafhanklike skool
Christelike onderwys van hoë gehalte
deur medium van Afrikaans te bied**